

LÄÄKEASIOIDEN TIEKARTAN POIKKIHALLINNOLLINEN KOORDINAATIORYHMÄ

Aika ja paikka: 11.3.2021 klo 9-12, Etäyhteys

Kutsutut:

Taina Mäntyranta, johtaja, STM, pj	X
Tuula Helander, johtaja, STM, vpj	-
Juha Luomala, sosiaalineuvos, STM	-
Lauri Pelkonen, johtaja, STM	X
Pertti Happonen, johtaja, Fimea	X
Johanna Nystedt, johtaja, Fimea	X
Sari Kujala, johtaja, Fimea	X
Hanna Koskinen, ryhmäpäällikkö, Kela	X
Jaana Kruuti, ylioppiisori, etuuspäällikkö, Kela	X
Harri Nurmi, tuoteomistaja, Kela	X
Vesa Jormanainen, johtava asiantuntija, THL	X
Kirsti Tolonen, ylilääkäri, Valvira	-
Elise Pekkala, hallitusneuvos, TEM	X
Tuulia Hakola-Uusitalo, tutkimusjohtaja, KKV	X
Outi Luoma-Aho, budjettineuvos, VM, vj	-
Asiantuntijasihteerit: Elina Asola, erityisasiantuntija, STM	
Tuija Metsävainio, hallitussihtööri, STM	X
Sari Palojoki, erityisasiantuntija, STM	X
Kirsi Päivänsalo, neuvotteleva virkamies, STM	X (asiakohtaan 6. saakka)
Tiina Satti, lakimies, STM	X
Anne Hautala, erityisasiantuntija, STM	X
Tekninen sihtööri: Emmi Korkalainen, asiantuntija, STM	
X	
Kutsutut asiantuntijat: Annika Koivisto, erityisasiantuntija, THL	
Sirkku Jyrkkiö, lääkintöneuvos, STM	X
Pauliina Pohjala, viestintäasiantuntija, STM	X
Ulla Närhi, neuvotteleva virkamies, STM	X (asiakohdasta 7. eteenpäin)
Riikka Vuokko, erityisasiantuntija, STM	X (asiakohdasta 4. eteenpäin)

1. Kokouksen avaus ja osanottajien toteaminen, *Taina Mäntyranta, STM*
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 09.00.

2. Lääkeasioiden tiekartan ajankohtaiset, *Elina Asola, STM*

Merkittiin tiedoksi lääkeasioiden tiekartan ajankohtaistarkastus:

Lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoon on valtion talousarviossa vuodelle 2021 varattu 5 miljoonaa euroa. Vuosien 2022-2025 rahoituksessa on vielä epävarmuuksia, mutta tuleville vuosille esitetään vähintään **5M€ rahoitusta**. **Tässä vaiheessa valmistelua on** laadittu tiedonhallinnan jaoksen käyttösuunnitelma hallituskaudesta vastaavaksi ajaksi. Käyttösuunnitelma käsitellään STM:n virkamiesjohtoryhmässä 15.3.2021. Apteekkijaoksen sekä ohjaus- ja rahoitusjaoksen käyttösuunnitelmat liitetään myöhemmin osaksi yhteistä tiekartan käyttösuunnitelmaa.

Erityisasiantuntija Ari Jansen on rekrytoitu apteekkijaoksen valmistelutehtäviin.

3. Asiantuntijasihteeristön laajentaminen, *Elina Asola, STM*

Sari Palojoen tehtävämuutosten vuoksi esitettiin, että kutsutaan Riikka Vuokko koordinaatioryhmän asiantuntijasihteeriksi. Päätettiin hyväksyä asiantuntijasihteeristön muutos esitetyn mukaisesti.

4. Ohjaus- ja rahoitusjaoksen nimeäminen (liite 1), *Lauri Pelkonen, STM*

STM on valmistellut ohjaus- ja rahoitusjaoksen nimeämismuistion.

Ohjaus- ja rahoitusjaoksen työhön vaikuttavat mm. sote-uudistuksen rakenteelliset ja rahoitukselliset ratkaisut sekä monikanavarahoituksen selvitystyö.

STM:n Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja palvelut –osaston jäsenet nimetään myöhemmin.

Päätettiin nimetä ohjaus- ja rahoitusjaos nimeämismuistion mukaisesti.

5. Tiedonhallinnan jaoksen työn eteneminen (liitteet 2-3)

- Työpakettien 1 ja 4 tilannekatsaukset: Lääkityslista ja lakiasiat, *Sari Palojoen, STM ja Tiina Satti, STM*

Merkittiin tiedoksi työpakettien 1 (lääkityslista) ja 4 (säädosvalmistelu) –tilannekatsaukset: Lääkityslistavalmistelu on vaiheistettu viiteen kokonaisuuteen (vaiheeseen). THL on jaoksen aiemmassa työskentelyvaiheessa tuottanut lääkityslistan konseptoinnin, minkä pohjalta työ etenee järjestelmällisenä kokonaisuutena STM:n, THL:n, Kelan, Fimean ja Valviran yhteistyönä. Tiedonhallinnan jaos seuraa lääkityslistan tarkemman työsuunnitelman toteutumista. Periaatteena on, että niitä muutoksia, joita voidaan valmistella ilman lainsäädännön muutoksia, edistetään proaktiivisesti. Tällä hetkellä etenemässä ovat rakenteinen annostus, lääkehoidon jatkumo ja tietyt yksityiskohdat kuten biosimilaaritieto Lääketietokannassa.

Merkittävin lainsäädäntöriippuvuus lääkityslistan toteuttamiselle on tunnistettu vaiheesta 2 eteenpäin. Lääkityslistan säädosvalmistelua tehdään STM:n virkatyönä. Epävirallinen hallituksen esityksen virkamiesryhmä toimii lakityöpakettien vastuuvaikeiden työn tukena.

Keskustelussa todettiin, että potilasturvallisuuden ja rationaalisen lääkehoidon edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita kansallisen lääkevalmistuksen valmistelussa.

- Lääketietovarannon jatkotyön käynnistäminen, *Sari Kujala, Fimea*
Merkittiin tiedoksi lääketietovarannon jatkotyön suunnitelmat:
Viime kokouksessa esitettiin lääketietovarannon jatkokehittämistyötä. Työ on nyt käynnistetty Fimeassa, STM:n ohjauksessa. Työn tavoitteena on luoda toimintamallikuvaus tulevasta tietovarannosta ja tuottaa puuteanalyysi, tarkentaa tietosisältöä, tarkentaa toimijoiden välisiä vastuita ja rooleja sekä tunnistaa keskeisten kehittämistoimien välisiä riippuvuuksia. Jatkotyölle on varattu aikaa reilut puoli vuotta.

Fimea on valmistellut mallipohjat valmisteluraportointia varten. Viikolla 11 ryhdytään kokoamaan asiantuntijapoolia. Toiveena on, että asiantuntijoita tulisi mukaan matalalla kynnyksellä. Samassa yhteydessä tehdään projektisuunnitelman tarkennuksia.

6. Apteekkijaoksen työn eteneminen, *Anne Hautala, STM*

- Jaoksen jäsenistön muutos (liitteet 4-5):
Esitettiin, että koordinaatioryhmä muuttaa apteekkijaoksen kokoonpanoa STM:n jäsenten osalta nimeämällä OHO/OHJA:n jäsenten tilalle 11.3.2021 alkaen:

Varsinaiseksi jäseneksi hallitusneuvos Joni Komulaisen, TUTO/BILA:sta ja varajäseneksi erityisasiantuntija Elina Asolan TUTO/Bilasta.

Päätettiin hyväksyä jäsenistön muutos esitetyn mukaisesti.

- Jaoksen työsuunnitelmaluonnos (liite 6):
Merkittiin tiedoksi apteekkijaoksen työsuunnitelmaluonnos. Apteekkijaos on kokoontunut tähän mennessä kaksi kertaa. Jaoksen työ alkaa vähittäisjakelun tehtävien ja tavoitteiden määrittämisellä sekä arvioimalla, mitkä toimet ovat tarpeellisia jaoksen tehtävien saavuttamiseksi. Sidosryhmiä ja asiantuntijoita kuullaan osana jaoksen työskentelyä.

Tavoitteena on, että hallitusohjelman mukainen selvitystyö apteekkitalouden ja vähittäisjakelun kehittämisestä valmistuu ennen vaalikauden loppua.

Todettiin, että jaoksen työsuunnitelma päivittyy työn edetessä.

- Selvitys lääkkeen vähittäishinnan muodostumisesta ja vähittäisjakelusta:
Apteekkijaos on käynyt alustavaa keskustelua selvitystarpeista. Selvityksessä on tarkoitus kuvata tiiviisti nykytila, nostaa esiin järjestelmän haasteet sekä esitellä niihin vastaamiseksi kehitysketoja ja vaikutusarvioinnit.
Vähittäisjakelun ja vähittäishinnan muodostumisen lisäksi selvityksessä olisi määriteltävä apteekkien rooli, tehtävät ja palvelut.

Käytiin lähetekeskustelu selvityksen aloittamiseksi. Todettiin, että asiakaslähtöinen ja sote-rakenteen huomioiva lähestymistapa on olennaista selvityksen laatimisessa. Todettiin, että aikaisemmin valmistuneita selvityksiä otetaan huomioon valmistelussa. Käynnissä on myös kaksi VN-teas –hanketta, jotka esitellään toukokuun koordinaatioryhmän kokouksessa.

7. Viestintäsuunnitelma (liite 7), *Pauliina Pohjala, STM*

Viestinnän keskiössä ovat tiekarttatyön tavoitteet. Sidosryhmiä osallistetaan työskentelyyn erityisesti jaoksien toiminnan kautta. Muistion hyväksymisen jälkeen koordinaatioryhmän kokouksista julkaistaan kokoustiedotteet.

Hyväksyttiin viestintäsuunnitelma ja todettiin, että lisätään keskeisiin sidosryhmiin myös tietojärjestelmien toimittajat.

8. Ajankohtaiset

- EU:n lääkestrategia, (liite 8) *Ulla Närhi, STM*
Ulla Närhi esitteli EU:n lääkestrategiaa ja sen sisältöihin liittyvää toimeenpanovalmistelua. Koronapandemia on korostanut lääkestrategian tärkeyttä. Suomi on korostanut valmistelussa lääkkeen koko elinkaaren huomioivaa lähestymistapaa. Strategia sisältää tässä vaiheessa 55 toimenpide-ehdotusta.
- Hoitajamitoituksen rahoitus, *Ulla Närhi, STM*
Ulla Närhi esitteli vanhuspalvelulain muutoksiin liittyvää rahoituskokonaisuutta. Poliittinen johto linjaa myöhemmin rahoituksen keinoista.
- Sote-uudistuksen eteneminen, *Taina Mäntyranta, STM*
Taina Mäntyranta esitteli sote-uudistuksen valmistelun tavoiteaikataulun. Hallituksen esitys on annettu eduskuntaan joulukuussa 2020. Valiokuntien käsittelyt ja asiantuntijoiden kuulemiset etenevät.

9. Muut asiat

Ei muita käsiteltäviä asioita.

10. Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous pidetään 6.5.2021 ja kokouksessa sovitaan loppuvuoden kokousaikataulusta.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.13.

LIITTEET

Liite 1 Ohjaus- ja rahoitusjaoksen nimeämismuistio

Liite 2 Lääkityslistan valmistelutilanne

Liite 3 Lääketietovarannon jatkotyön käynnistäminen

Liite 4 Apteekkijaoksen jäsenistön muutos 11.3.2021, taustamuistio

Liite 5 Apteekkijaoksen nimeämismuistio 28.1.2021

Liite 6 Apteekkijaoksen työsuunnitelmaluonnos

Liite 7 Viestintäsuunnitelma

Liite 8 Eurooppalainen lääkestrategia